

Státní doktorská zkouška

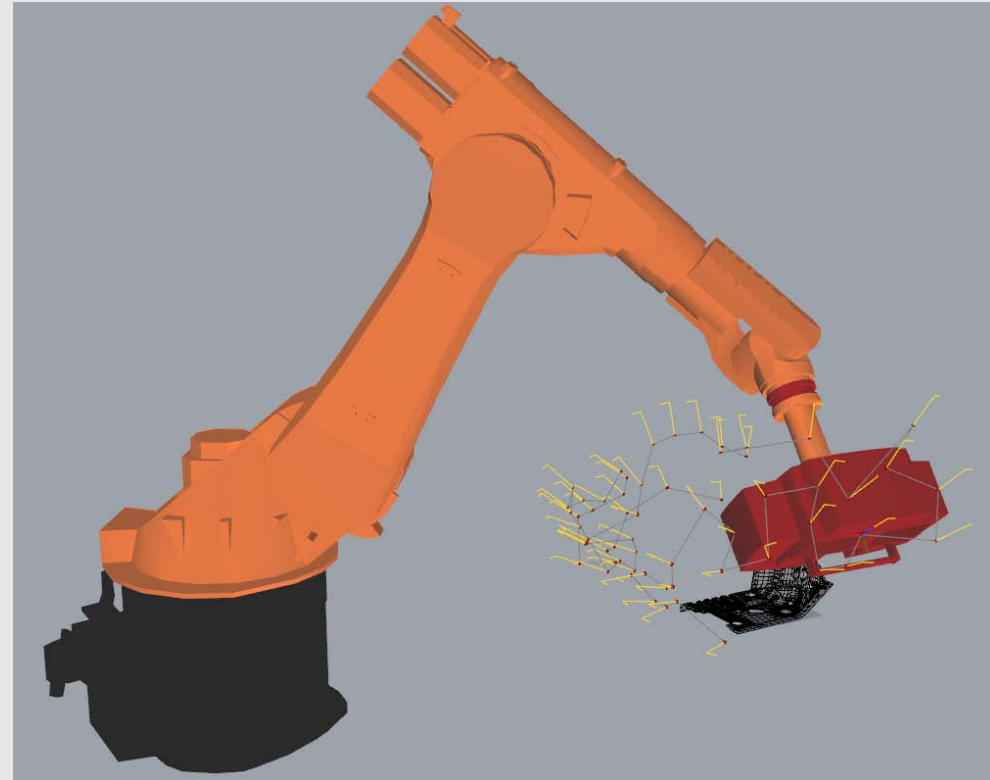
Ing. Tomáš Koutecký

 Institute of Machine
and Industrial Design

Ústav konstruování – Odbor metodiky konstruování
Fakulta strojního inženýrství
Vysoké učení technické v Brně

Prezentace - Státní doktorská zkouška
22. října 2014, FSI VUT v Brně, Česká republika

- **Úvod**
- **Motivace**
- **Současný stav poznání**
- **Kritické zhodnocení**
- **Řešení dizertační práce**
- **Výsledky výzkumu a vývoje**

Téma dizertační práce:

Automatizace 3D optického měření pomocí fotogrammetrie

Školitel: doc. Ing. Jan Brandejs, CSc.

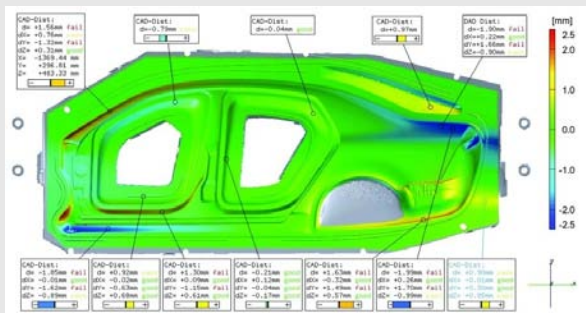
Školitel specialista: doc. Ing. David Paloušek, Ph.D.

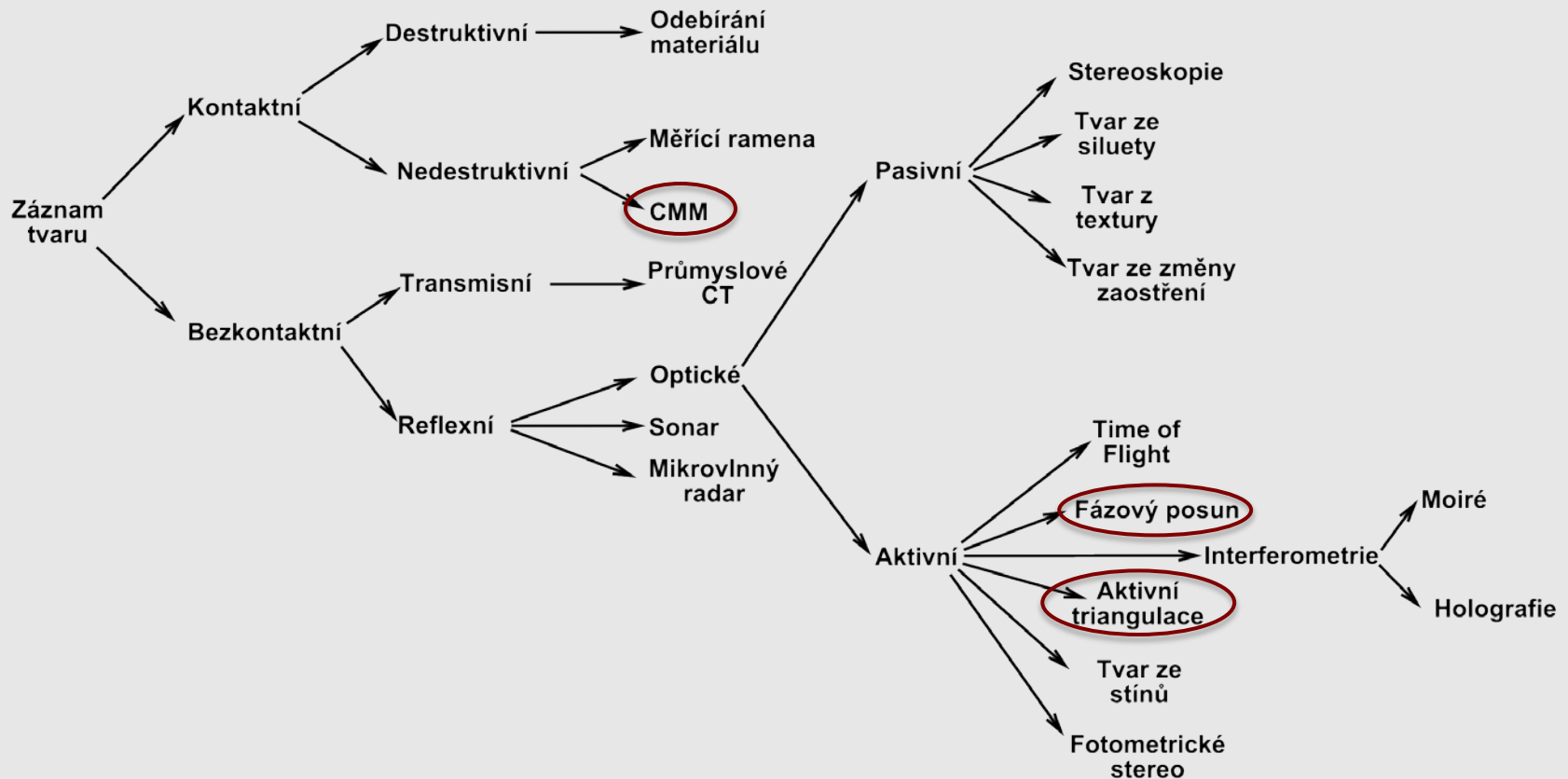
www.gom.com

Inspekce

- Ověření specifikací (rozměry a geometrie)
- **Modelová situace:** Měření plechových dílů karoserie automobilu
- **Vyžadováno:** Rychlost měření
Přesnost
Informace o kompletním tvaru dílu

Metody získání dat

Bellocchio, F.; et al. *3D Surface Reconstruction: Multi-Scale Hierarchical Approaches*. (2013)

Metody inspekce

Tradiční metody

Současné metody

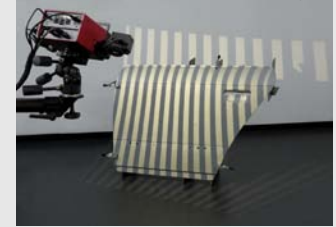
CMM

Laserové skenery

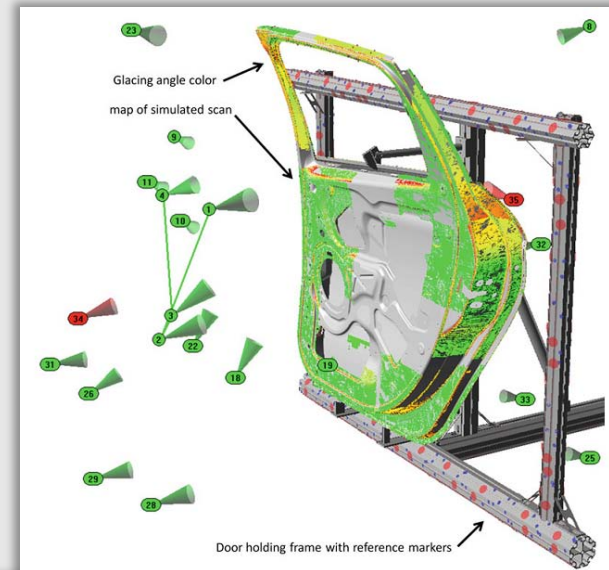

Proužková projekce

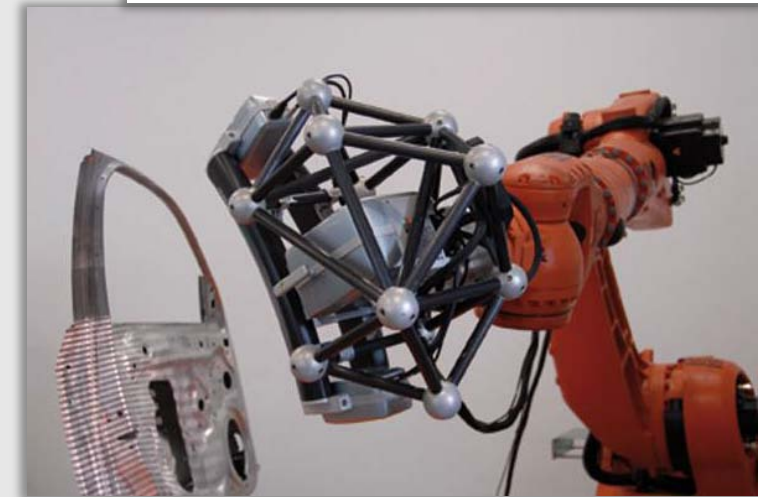

- Fáze inspekce – **příprava měření, získání dat, registrace dat, kontrola rozměrů**
- **Automatizace v přípravě měření** – generování pozic na základě CAD dat

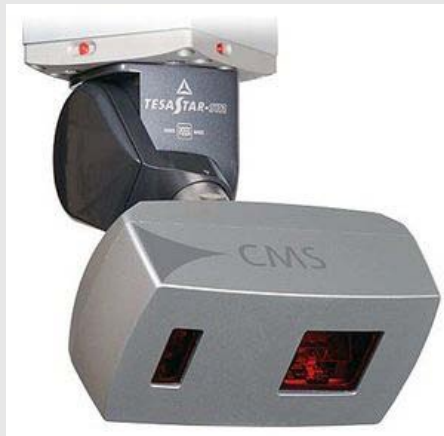
- Měření pomocí **CMM** je **pomalé**, výsledkem je jen velmi **málo naměřených bodů**
- Vyrůstající zavádění **optických systémů** do průmyslových aplikací
- **Časová úspora** díky **automatizaci**

- Manuální pozicování ❌
- Poloautomatické pozicování
- Automatické pozicování ✅

- Automatizace v inspekci pomocí **CMM**, **laserových skenerů** a **skenerů s proužkovou projekcí**
- **Redukce vlivu odlesků** při skenování
- Využití **osvětlovacích modelů** pro simulaci skenování

www.directindustry.com

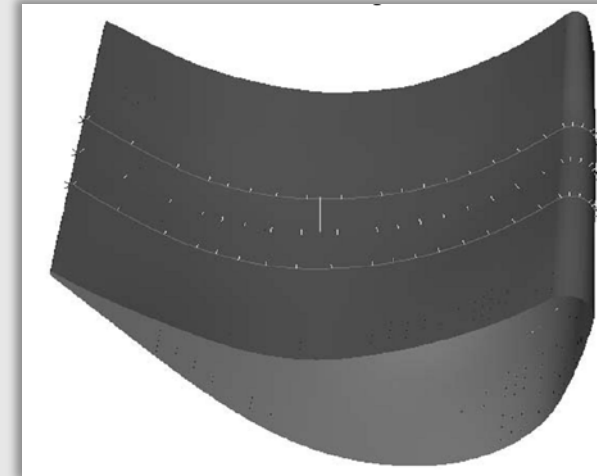

<http://www.alibaba.com>

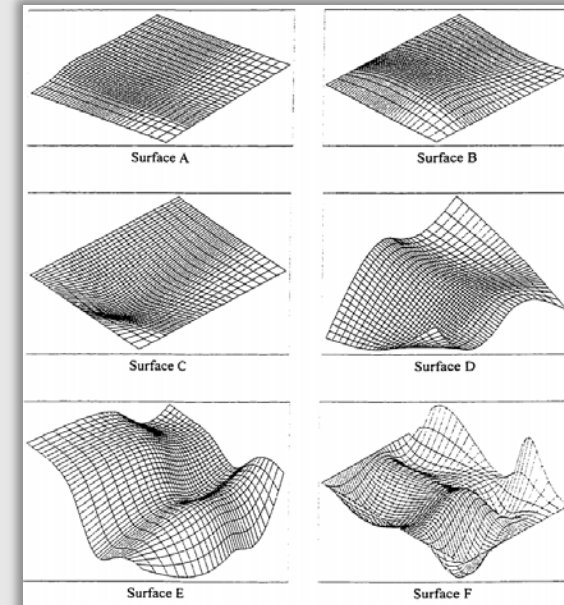
AINSWORTH, I., et al. 1999, 2000

- Registrace souřadného systému CAD a CMM dat
- Vzorkování povrchu – získání bodů měření
- Vzorkování – Rovnoměrné, Založené na křivosti, Minimální hustota, Založené na parametrizaci
- **Závěry:** Přesnější popis volných povrchů při inspekci

ELKOTT, D. F., et al. 2002

- Vzorkování povrchu pro získání měřicích bodů
- 4 vzorkovací algoritmy + genetický algoritmus
- Ekvi-parametrický, Velikost oblasti, Změna křivosti, Hybridní
- Nejlepší výsledky – genetický algoritmus; nevýhodou je dlouhý výpočetní čas
- **Závěry:** Robustní řešení pro měření volných povrchů pomocí CMM

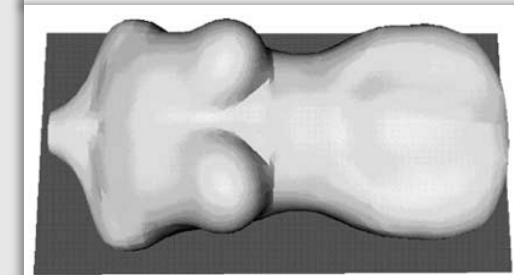
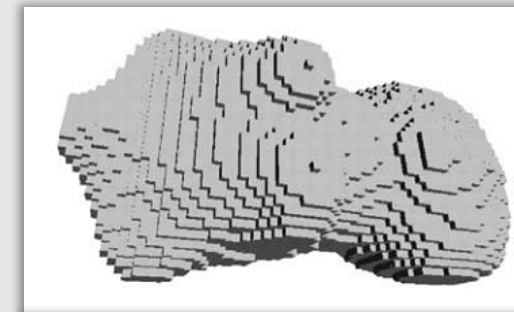
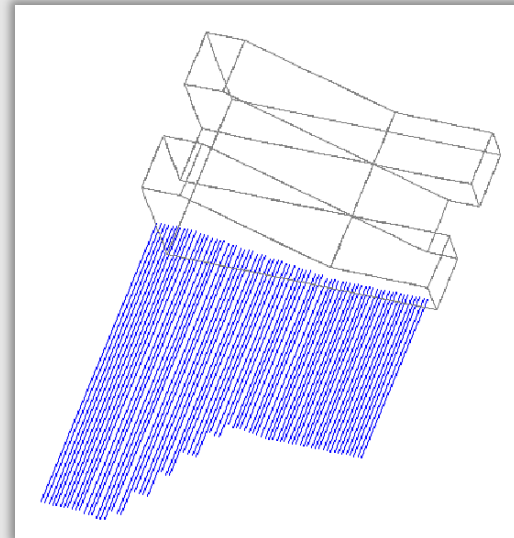

PRIETO, F., et al. 1999, 2000, 2002

- Ideální pozice laserového skeneru (na základě CAD dat)
- Nejlepší výsledky pro: 170 do 240 mm vzdálenost
  - 35 to 35 ° úhel (α)
  - 15 to 35 ° úhel (β)
- Kontrola kolizí (voxelový model)
- **Závěry:** Optimální pozicování zvyšuje přesnost měření

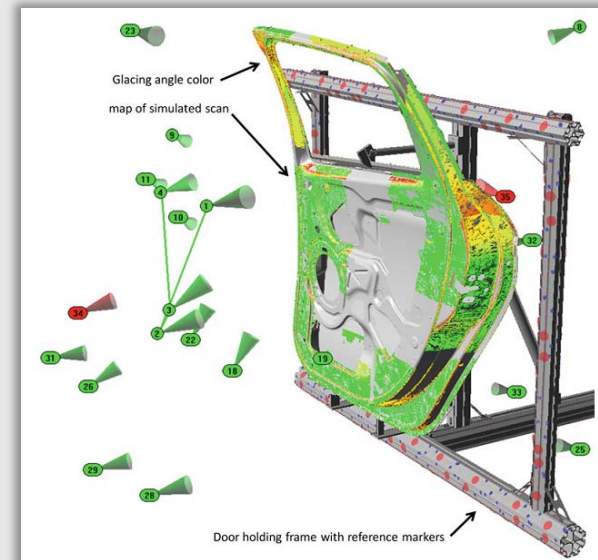
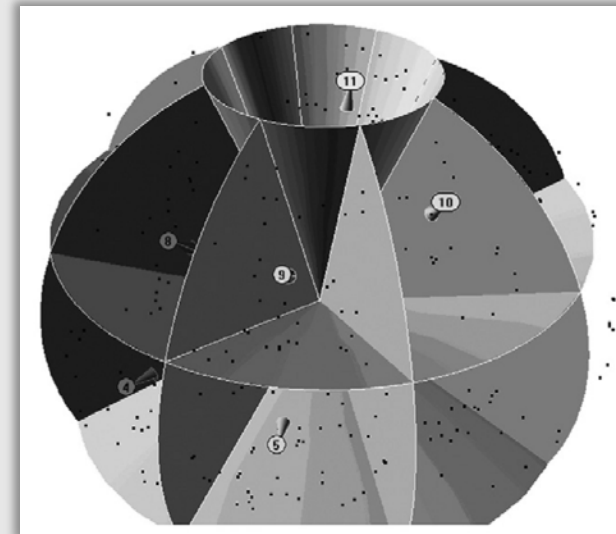
MARTINS, F. A. R., et al. 2006

- Manuální měření s chabými pozicemi → nižší přesnost
  - Voxelový model – sada pohledů & dráha skeneru
- Závěry:** Voxelový model vs. NURBS plochy v ostatních publikacích

GERMANI, M., et al. 2009, 2010, 2012

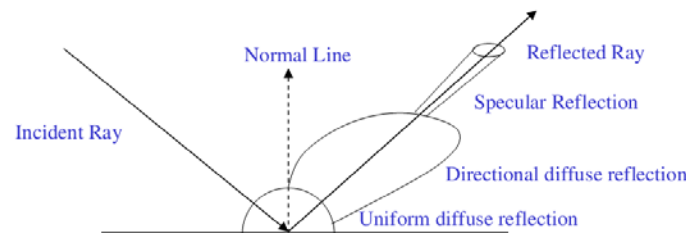
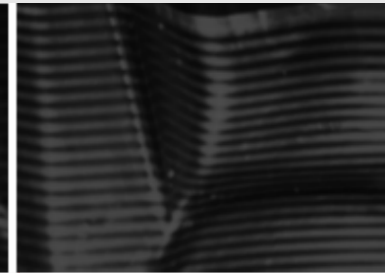
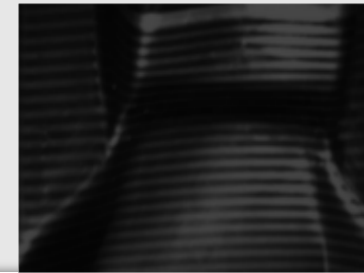
- Komplettní inspekční systém s 6 DOF robotem
- Výpočet pozic měření z CAD dat (dveře - 32 pozic)
- Metody povrchových normál a map viditelnosti
- Strategie návrhu pozic: GD&T, Ostříhy a hrany, Velké plošné díly, Komplettní tvar dílu, Poloha konkrétních bodů
- Registrace dat: metoda RPM nebo ICP
- Časové úspory 25 – 45 %
- **Závěry:** Metodika procesu hledání pozic, prezentované strategie a metody vhodné pro vlastní řešení

Přehled literatury – Skenery se strukturovaným světlem

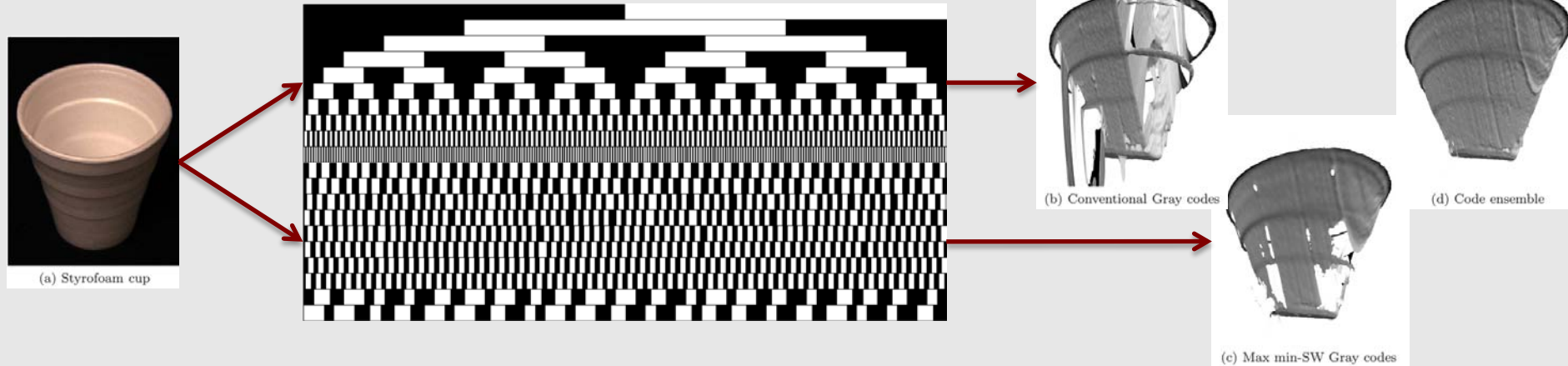
SHENG, W., et al. 2000, 2002, 2003, 2006, 2007

- Kompletní inspekční systém založený na CAD datech
- Obsahuje zpětnovazebný vstup
- Doplnění skenovacích pozic na základě kvality získaných dat
- Řeší problematiku stínů a odlesků
- **Závěry:** Systém řeší problematiku odlesků, avšak až na základě naskenovaných dat

GUPTA Mohit et al. 2011

- Redukce odlesků pomocí změny promítaného vzoru

JIANG Hongzhi et al. 2012

- Redukce odlesků pomocí snímků s vysokým dynamickým rozsahem

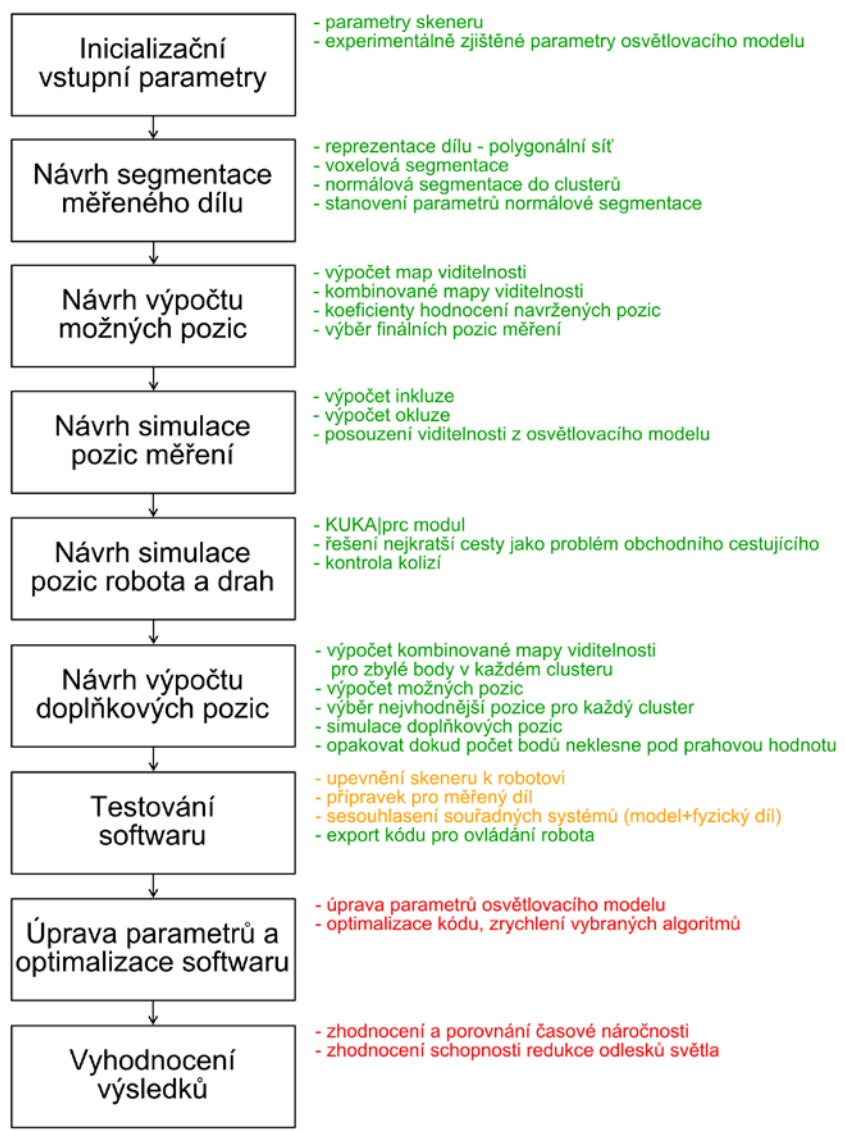
Kritické zhodnocení získaných poznatků

- Problematika automatického **hledání pozic** měření pro optické skenery je **intenzivně řešena** (Prieto, F., Martins, F. A. R.)
- Existují již **kompletní inspekční systémy** řešící automatizaci na základě CAD dat (Germani, et al., Shi Q. et al.)
- V kompletních inspekčních systémech se **odlesky řeší zpětně** na základě výsledků měření (Shi Q. et al.)
- **Problematika odlesků** je řešena pomocí **změny promítaného vzoru** nebo snímků s **vysokým dynamickým rozsahem** (Gupta, et al., Jiang et al.)
- **Osvětlovací modely** jsou využívány v **asistenčním inspekčním systému** nebo pro **jiný druh inspekce** než je proužková projekce (Ellenrieder et al., Weckenmann et al.)

- **Problémová situace:** Automatické měření lesklých plechových dílů, kde díl není možné opatřit zmatňujícím práškem
- **Cíl práce:** Navrhnout a vytvořit software pro automatické generování pozic 3D optického skenování pro měření plechových dílů, u nichž je skenování problematické v důsledku nežádoucích odlesků světla.

■ Návrh nového názvu tématu dizertační práce

Automatické generování pozic optického skeneru pro digitalizaci plechových dílů.

■ Hlavní přínos práce:

■ Zrychlení návrhu pozic ve srovnání s ručním a poloautomatickým přístupem

■ Kroky k dosažení cíle:

■ Navrhnout software pro automatické generování kódu pro řízení robota a expozičních časů skeneru

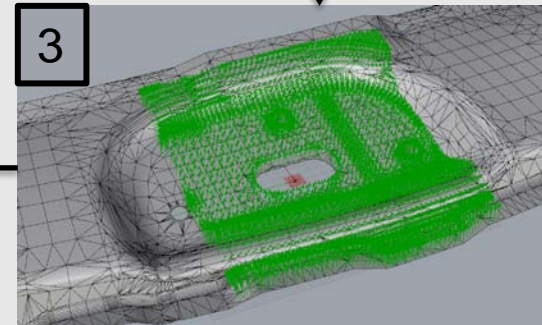
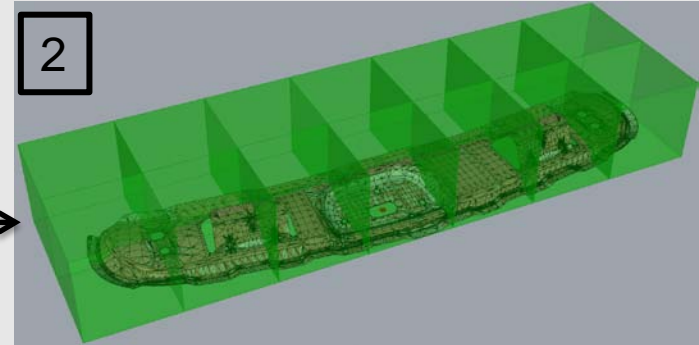
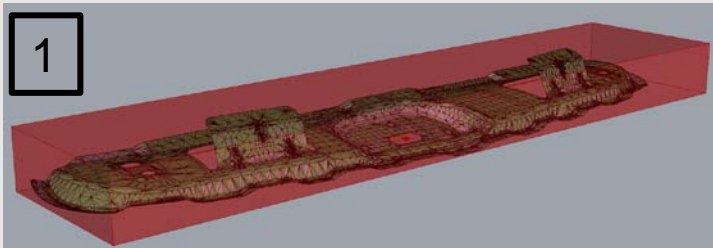
■ Posoudit počet a kvalitu pozic skenování získaných navrženým softwarem ve srovnání s ručním skenováním

■ Posoudit vlivu parametrů vstupujících do výpočtu (hustota polygonální sítě, koeficienty hodnocení kvality pozic)

■ Posoudit přesnost použitého osvětlovacího modelu

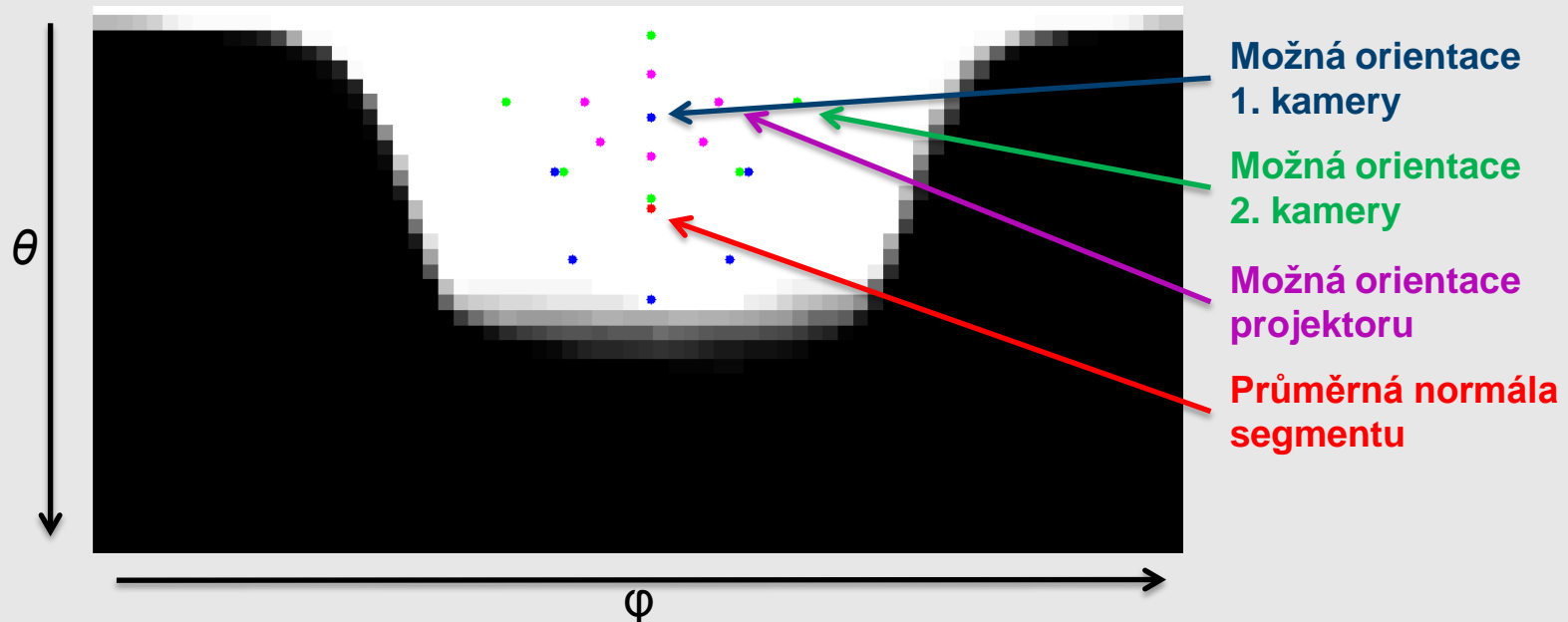
■ Segmentace dílu – dle měřicího objemu a normál polygonů

- Vytvoření obálového kvádra tělesa (1)
- Segmentace dle velikosti zorného pole skeneru (2, 3)
- Segmentace dle normál polygonů (4)
- *(obdobný přístup u C. Lartigua)*

■ Návrh orientací měření – kombinovaná mapa viditelnosti

- Vypočítána pro všechny body jednotlivých segmentů
- Stanoví viditelnost středů polygonů ze všech směrů
- Vypočítána po 5° pro úhly elevace ($\theta=0-\pi$) a azimutu ($\varphi=0-2\pi$)

■ Metrika hodnocení navržených orientací

■ Hodnocení na základě:

■ Viditelnosti: $Cf_{vis} = C1_{vis}P_{vis}C2_{vis}$

■ Shodné elevace kamery a projektoru: $Cf_{\theta} = \left| \left(\frac{|C1_{\theta} - P_{\theta}|}{\alpha} \right) - 1 \right|$

■ Orientace vzhledem k objektu: $Cf_{obj\_or} = \sqrt{\theta_{or} \cdot \varphi_{or}}$

■ Orientace vzhledem k segmentu: $Cf_{seg\_or} = \sqrt{\theta_{or} \cdot \varphi_{or}}$

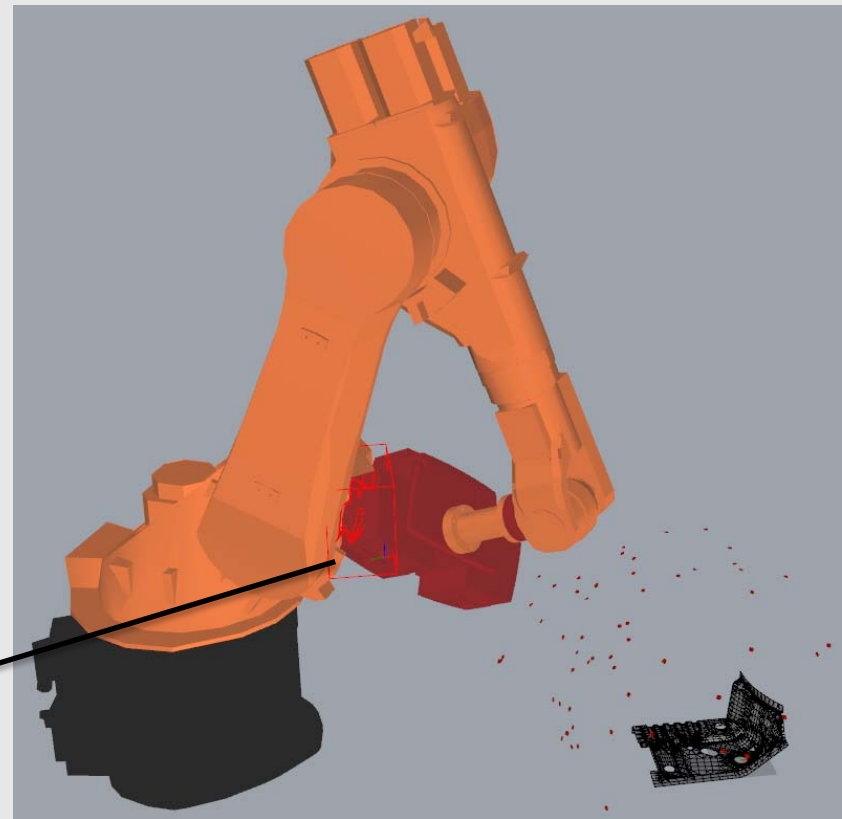
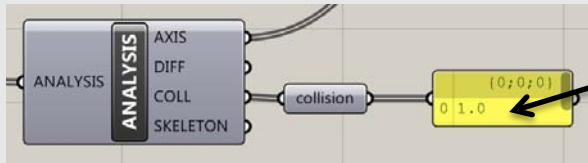
■ Orientace druhé kamery: $C_{2cam} = \left| \left(\frac{|\sigma - \beta_n|}{(\beta_n + 2\alpha)} \right) - 1 \right|$

■ Výsledný koeficient z předchozích s využitím váhových koeficientů a, b, c, d, e (reálná čísla)

$$Cf_{pos} = a \cdot Cf_{vis} + b \cdot Cf_{\theta} + c \cdot Cf_{obj\_or} + d \cdot Cf_{seg\_or} + e \cdot C_{2cam}$$

■ Simulace pozic – dostupnost robota

- Využit modul KUKA|prc v prostředí Grasshopper
- V případě kolize je buď:
  - Změněna pozice kamery 1 a 2
  - Nebo použita další pozice dle seznamu možných orientací

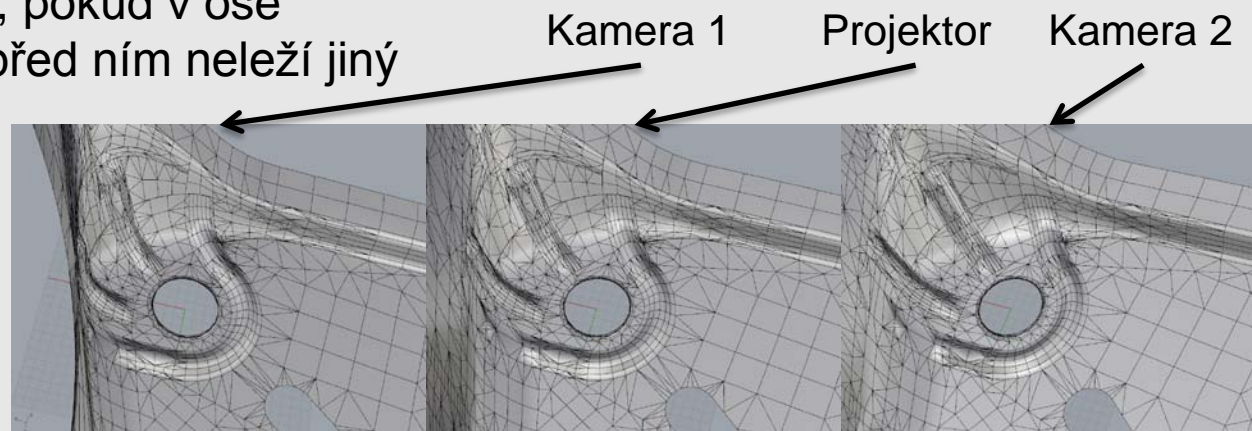
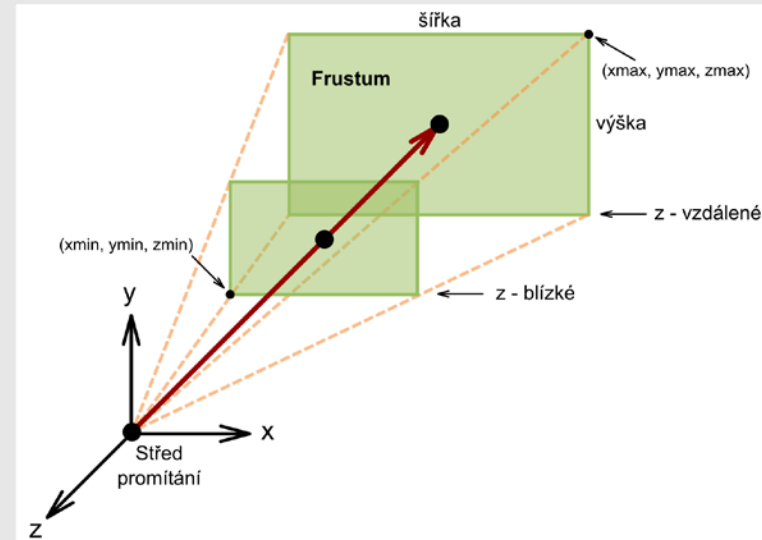
■ Simulace pozic – inkluze a okluze

■ *Inkluze*

- Použita metoda Clipping coordinates
- Speciální souřadný systém používaný v OpenGL pro stanovení inkluze bodů ve frustu (komolý jehlan)

■ *Okluze*

- Použita metoda posílání paprsků skrze polygony objektu
- Polygon je viditelný, pokud v ose kamery/projektoru před ním neleží jiný polygon

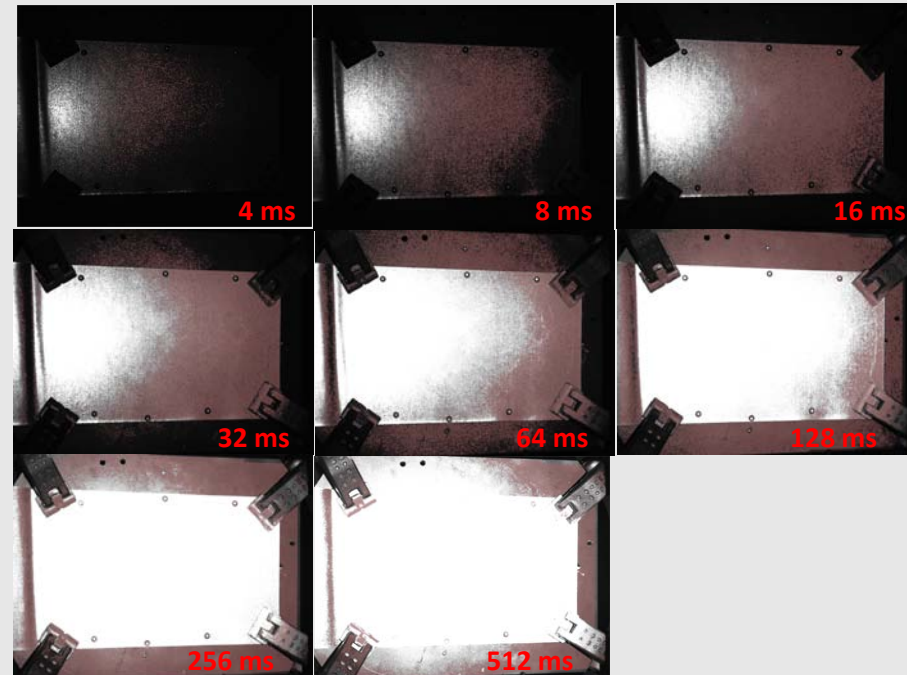
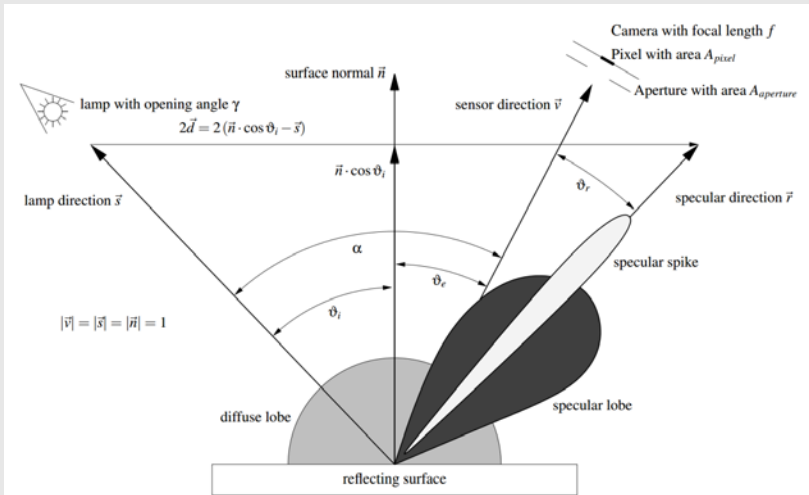

■ Simulace pozic – osvětlovací model

- Nayarův model $\longrightarrow$
- Difuzní odraz, lesklý lalok, lesklý hrot
- Experimentální stanovení limitních hodnot šedi (v obrazu) pro naskenování povrchu dílu
- Experimentální stanovení koeficientů difuzního a lesklého odrazu

$$G = \frac{c \cdot t}{d_t^2} \cdot \rho (\cos \vartheta_i + \sigma_1 (2 \cos \vartheta_e \cos \vartheta_i - \cos \alpha)^{m_1} + \sigma_2 (2 \cos \vartheta_e \cos \vartheta_i - \cos \alpha)^{m_2})$$

Ellenrieder, M. M., et al.

■ Výpočet nejkratší cesty + export kódu

- Výpočet nejkratší cesty řešen jako problém obchodního cestujícího (TSP)
- Využit python modul tsp-solver od Dmitry Shintyakova
- Export expozičních časů

■ Export kódu pro řízení robota


```
1 0.246
2 0.256
3 0.190
4 0.122
5 0.139
6 0.100
7 0.153
8 0.258
28 PDATACT = {VEL 50,ACC 100,APO_DIST 100}
29 FDATACT = {TOOL_NO 6,BASE_NO 6,IPO_FRAME #BASE}
30 BAS (#PTP_PARAMS,50)
31 ;ENDFOLD
32 PTP {E6POS: X 168.734, Y 541.407, Z 158.095, A -122.582, B 18.000, C -85.525, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
33 PTP {E6POS: X 168.734, Y 541.407, Z 158.095, A -122.582, B 18.000, C -85.525, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
34 PTP {E6POS: X -38.956, Y 535.662, Z 229.422, A -104.622, B 27.000, C -82.972, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
35 PTP {E6POS: X -110.162, Y 644.299, Z 132.355, A -86.000, B 16.000, C -86.054, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
36 PTP {E6POS: X -149.637, Y 654.389, Z 26.691, A -78.983, B 2.000, C -89.519, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
37 PTP {E6POS: X -169.759, Y 663.948, Z 14.378, A -89.000, B 2.000, C -89.519, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
38 PTP {E6POS: X -145.621, Y 655.101, Z -26.184, A -79.933, B -4.000, C -90.963, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
39 PTP {E6POS: X -278.075, Y 650.099, Z -3.874, A -76.000, B 0.000, C -90.000, E1 0.000, E2 0.0, E3 0.0, E4 0.0, E5 0.0, E6 0.0, S 'B 010'}
```

■ Impaktované publikace

T. Koutecký, et al., **Method of photogrammetric measurement automation using TRITOP system and industrial robot**, *Optik - Int. J. Light Electron Opt.* (2012), <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijleo.2012.11.024>

■ Neimpaktované publikace

Koutný, D.; Paloušek, D.; Koutecký, T.; Zatočilová, A.; Janda, M. **3D Digitalization Of The Human Body For Use In Orthotics And Prosthetics**. An international Journal of Science, Engineering and Technology. World Academy of Science Engineering and Technology. 2012. 2012(72). p. 1000 - 1005. ISSN\~2010-376X.

Koutecký, T.; Brandejs, J.; Paloušek, D.:

Metodika automatizace fotogrammetrického měření systémem TRITOP, Sborník referátů, pp.121-126, ISBN 978-80-248-2450-5, (2011), Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, *článek ve sborníku, akce: 52. konference kateder částí a mechanismů strojů s mezinárodní účastí, Ostravice, 06.09.2011-09.09.2011*

Koutecký, T.; Paloušek, D.; Brandejs, J.:

Analysis of sheet metal parts behaviour during fringe projection based digitization. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference MMK2013, Mezinárodní Masarykova konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky. Hradec Králové: Magnanimitas, 2013. s. 3499-3508. ISBN: 978-80-87952-00-9.

■ Projekty

■ Řešitel

- FAVU/FSI-J-13-1905 – Vizualizační jádro pro použití v umělecké tvorbě a strojírenských aplikacích

■ Spoluřešitel

- FSI-J-12-1798 – Tvorba strukturované geneze artefaktu metodami optické digitalizace

■ Participace na projektech

- OPVK CZ.1.07/2.2.00/28.0278 – Studio digitálního sochařství a nových médií
- NETME Centre – Centrum nových technologií pro strojírenství
- Rozvojový projekt CSM60 – Zavedení a rozvoj integrovaného zkušenostního vyučování v bakalářském studiu strojírenství

■ Funkční vzorky

- Adaptér TRITOP – Kuka
- 3D laserový skener
- 3D optický skener

■ Průmyslové vzory

- Prostorový skener (č. zápisu – 36158)
- Prostorový skener* (obličejový)

* čeká na přiřazení čísla zápisu

Děkuji za pozornost

T. Koutecký

 Institute of Machine
and Industrial Design

Institute of Machine and Industrial Design
Faculty of Mechanical Engineering
Brno University of Technology

Prezentace - Státní doktorská zkouška
22. října 2014, FSI VUT v Brně, Česká republika